

MINISTERUL SĂNĂȚĂȚII
CENTRUL NAȚIONAL DE PERFEȚIONARE ÎN DOMENIUL SANITAR
BUCUREȘTI

Toate drepturile privind publicarea și difuzarea acestei lucrări aparțin
Centrului Național de Perfecționare în Domeniul Sanitar București

CURRICULUM DE PREGĂTIRE ÎN SPECIALITATEA SĂNĂTATE PUBLICĂ ȘI MANAGEMENT

DEFINIȚIE:

Sănătatea Publică este ramura medicinei care se ocupă de supravegherea sănătății populației, de identificarea nevoilor sanitare ale acesteia, de cultivarea strategiilor care promovează sănătatea și de evaluarea serviciilor de sănătate.

"Noua Sănătate Publică se ocupă cu identificarea nevoilor de sănătate și organizarea de servicii de sănătate comprehensive la nivel populațional, incluzând astfel procesul de informare în vederea caracterizării stării de sănătate a populației și mobilizarea resurselor necesare pentru a interveni asupra acestei stări. Deoarece esența sănătății publice este starea de sănătate a populației aceasta include organizarea personalului și a unităților medicale în vederea furnizării tuturor serviciilor de sănătate necesare pentru promovarea sănătății, prevenirea bolilor, diagnosticare și tratamentul bolilor, precum și reabilitarea fizică, socială și profesională".

DURATA: 4 ani

Curriculumul prevede un număr de 200 de ore didactice (curs, seminar, prezentări de cazuri) pe anul de studiu universitar, pentru tematica prezentată, în afara cărora sunt prevăzute și 40-50 de ore de studiu individual.

Cuantificarea pregătirii în vederea echivalării, se face prin credite (CFU).

1 credit = 25 ore de instruire

Din timpul alocat pregătirii, activitatea didactică acoperă 20-30%, restul de 70-80%, fiind dedicată activităților practice și studiului individual.

La sfârșitul fiecărui modul de pregătire (cel puțin o dată pe an), are loc o evaluare de etapă, făcută în unitatea de pregătire de către responsabilul de stagiu și îndrumător.

Evaluarea se finalizează prin acordarea de credite CFU.

Întreaga activitate de pregătire este monitorizată prin caietul de stagiu (log-book), în care vor fi trecute de asemenea evaluările de etapă în credite, activitatea în programele de cercetare, participarea la manifestări științifice și de educație continuă.

Etapa de angajare, luare în evidență, rezolvare a problemelor social-administrative, prezentarea la unitatea sanitară repartizată, alegerea îndrumătorului și fixarea planului de activitate

STRUCTURA STAGIILOR

Stagii de bază (modulele 1-5)

1	Măsurarea și evaluarea stării de sănătate și a determinantilor săi	5 ½ luni
2	Bioetică	2 săptăm
3	Metode de cercetare a serviciilor de sănătate	3 luni
4	Biostatistica și informatică	2 luni
5	Epidemiologie generală	4 luni

Stagii complementare (modulele 6 -10)

6	Sănătatea ocupațională	1 lună
7	Igiena mediului în relație cu Sănătatea Publică	2 luni
8	Igiena alimentației și nutriției în relație cu sănătatea umană	2 luni
9	Igiena copiilor și tinerilor	1 lună
10	Epidemiologie specială	4 luni

Stagii de profil (11 -14)

11	Bolile cronice ca problemă de Sănătate Publică	2 luni
12	Promovarea sănătății și strategii preventive	3 luni
13	Managementul serviciilor de sănătate și sociale	6 luni
14	Stagii practice de Sănătate Publică și Management - se vor efectua activități metodologice și de conducere în unități sanitare, institute, Autorități de Sănătate Publică Județene, Case Județene de Asigurări de Sănătate	12 luni

CONȚINUTUL STAGIILOR

1) MĂSURAREA ȘI EVALUAREA STĂRII DE SĂNĂTATE ȘI A DETERMINANȚILOR EI - 5 ½ luni

Tematica lecțiilor conferință - 90 ore

1.1) Introducere în sănătatea publică:

Sănătatea individului și sănătatea populațiilor

Definirea domeniului sănătății publice

Principiile metodei științifice

Evoluția conceptelor în sănătate publică

Măsurarea stării de sănătate a populației

1.2) Demografie:

Statica populației

Mișcarea mecanică și naturală: natalitatea și mortalitatea

Metode de standardizare

Tabele de mortalitate

1.3) Evaluarea poverii bolilor:

Ani de viață potențial pierduți

Morbiditate, incidența, prevalența

1.4) Calitatea vieții

1.5) Modele de determinanți ai stării de sănătate a unei populații:

Factori biologici

Factori de mediu

Factori de stil de viață (comportamentali)

Serviciile de sănătate

1.6) Metode ale științelor sociale utilizate în măsurarea stării de sănătate și a factorilor care o influențează:

Criterii de alegere a metodelor de cercetare

Metode cantitative: proiectarea și evaluarea validității și fiabilității chestionarelor

Metode calitative: interviul, observația, prelucrarea datelor calitative

Tematica activităților practice

Introducere în sănătatea publică:

- Identificarea surselor de informare științifică și de date statistice relevante pentru sănătatea publică

- Citirea și evaluarea critică a rezultatelor din publicații științifice

- Prezentarea și diseminarea rezultatelor cercetării; redactarea și susținerea unei comunicări, redactarea unui articol științific

Demografie:

- Interpretarea medicală a informațiilor din domeniul staticii populației

- Măsurarea și interpretarea medicală a informațiilor referitoare la mișcarea naturală a populației (fertilitate, mortalitate, tabela de mortalitate, A.P.V.P., etc.)

- Analiza fertilității într-o populație definită, pe baza datelor disponibile

- Tehnici de standardizare a indicatorilor demografici și din alte domenii ale studiului stării de sănătate

Morbiditate:

- Obținerea de date referitoare la incidența unor boli sau grupe de boli

- Proiectarea unui studiu de prevalență de moment pentru o boală dată sau pentru un grup de boli

- Proiectarea unui studiu pentru cunoașterea incapacității într-o populație

Factori care condiționează starea de sănătate a unei populații:

- Proiectarea unui studiu pentru cunoașterea factorilor care influențează starea de sănătate a unei populații

- Metode ale științelor sociale utilizate în măsurarea stării de sănătate și a factorilor care influențează:

- Realizarea și testarea unui chestionar
- Proiectarea și realizarea unei anchete de tip calitativ
- Obținerea de informații din diverse surse referitoare la factorii de mediu care influențează starea de sănătate a populației
- Proiectarea unui studiu pentru cunoașterea factorilor comportamentali asociați sănătății
- Analiza impactului unor servicii de sănătate asupra stării de sănătate a populației

2. BIOETICA-2 săptămâni

Tematica lecțiilor conferință -20 ore

- 2.1) Definirea bioeticii, concepte, evoluție, teorii și metode în bioetică. domenii prioritare de studiu în bioetică.
- 2.2) Conceptele de sănătate, boală, suferință prin prisma bioeticii, influența credințelor și valorilor personale sau de grup în conturarea conceptelor
- 2.3) Relația medic - pacient, modele ale relației medic – pacient, dreptatea, echitatea și accesul pacienților la îngrijirile de sănătate.
- 2.4) Relația medic - pacient: consimțământul informat, confidențialitatea, relația medic - pacient minor: acte normative care reglementează relația medic - pacient.
- 2.5) Greșeli și erori în practica medicală: definirea noțiunilor, culpa medicală - definire, forme, implicații juridice și deontologice, management.
- 2.6) Probleme etice ale începutului vieții: libertatea procreației., dileme etice în avort, reproducerea umană asistată medical, clonarea reproductivă.
- 2.7) Probleme etice la finalul vieții: Definirea morții în era noilor tehnologii în medicină, probleme etice în stările terminale: tratamente inutile în practica medicală: eutanasia și suicidul asistat; Îngrijirile paliative.
- 2.8) Probleme etice în transplantul de țesuturi și organe umane
- 2.9) Probleme etice în genetică și genomică: eugenia și discriminarea pe baza geneticii, statutul moral al embrionului uman; cercetarea pe embrion Terapie genică.
- 2.10) Etica cercetării pe subiecți umani, principii etice, coduri de etică și convenții internaționale în cercetare, cadrul legislativ al cercetarea pe subiecți umani; comitetele de etică a cercetării; conflictul de interese în cercetarea științifică.

Tematica activităților practice

- Ilustrarea prin cazuri particulare a teoriilor și principiilor în bioetică
- Reglementarea practicii medicale prin coduri de etică; Jurământul lui Hipocrate, alte coduri de etică și deontologie medicală folosite în prezent.
- Ilustrarea valorilor etice ale relației medic - pacient prin cazuri practice
- Valoarea și limitele consimțământului informat în practica medicală curentă
- Ilustrarea valorilor etice ale relației medic - pacient prin cazuri practice
- Accesul la îngrijirile de sănătate - discutare de cazuri.
- Drepturile pacienților - reglementare legislativă.
- Rolul comitetelor de etică din spitale.
- Exemplificarea noțiunilor de greșală și eroare în medicină prin cazuri concrete
Delimitarea cadrului noțiunii de malpraxis.
- Greșala medicală din perspectiva sistemului de malpraxis.
- Perspectiva deontologică asupra greșelilor medicale.
- Discutarea problemelor etice pe baza unor cazuri concrete aplicabile pentru începutul vieții, finalului vieții, transplantul de țesuturi și organe, genetică și genomică, cercetarea pe subiecți umani.

3. METODE DE CERCETARE A SERVICIILOR DE SĂNĂTATE - 3 luni

Tematica lecțiilor conferință - 60 ore

3.1 Identificarea problemelor

Analiza și prezentarea problemei

Ierarhizarea priorităților

Analiza și evaluarea variantelor de intervenție

Formularea obiectivelor

3.2. Metodologia cercetării serviciilor de sănătate. Tipuri de studii, tehnici de colectare a datelor, utilizarea eșantionajului în cercetarea serviciilor de sănătate; planul de prelucrare și analiză a datelor : Pretestarea metodologiei: Planul de lucru

3.3. Administrarea și monitorizarea proiectului și utilizarea rezultatelor: Bugetarea acțiunilor

3.4. Implementarea proiectului

Prezentarea rezultatelor

Tematica activităților practice

Proiectarea unui studiu de evaluare a serviciilor unei instituții de sănătate

Identificarea unei probleme de cercetare a serviciilor primare și secundare

Formularea obiectivelor unui studiu de evaluare

Alegerea metodei de cercetare adecvate unei probleme date

Proiectarea și testarea instrumentului de culegere a datelor (chestionar, interviu)

Dezvoltarea unui instrument pentru măsurarea calității serviciilor

Elaborarea planului de lucru: folosirea graficului GANTT și metodei PERT

Elaborarea bugetului pentru un proiect de cercetare a serviciilor de sănătate

Utilizarea programelor de calculator pentru planificarea și monitorizarea proiectelor

Participarea la realizarea unor studii de cercetare a serviciilor de sănătate:

Evaluarea raportului cost-eficacitate al unor tratamente sau proceduri diagnostice

- Identificarea principalilor factori motivaționali pentru personalul care lucrează în sistemul de sănătate

- Proiecte de cercetare-dezvoltare pentru identificarea principalelor probleme de micro-management în condițiile practicii de grup

- Evaluarea gradului de satisfacție al pacienților în legătură cu serviciile unei instituții de sănătate: spital, CDT, cabinet medical, etc.

- Cercetarea calitativă a comportamentului și motivațiilor diferitelor grupuri de actori implicați în reforma sistemului de sănătate

4 BIOSTATISTICA ȘI INFORMATICA- 2 luni

Tematica lecțiilor conferință – 30 ore

4.1. Prelucrarea automată a datelor: Pachete de statistică utilizate în Sănătate Publică: EpiInfo, SPSS, SAS, etc.

4.2. Editarea de documente (text și grafică)

4.3. Baza de date

4.4. Documentarea asistată de calculator

4.5. Programe de comunicații

4.6. Biostatistică:

- Indicatori de tendință centrală și dispersie

- Eșantionaj și inferență statistică

- Tipuri de distribuții și compararea statistică (teste parametrice și neparametrice)

- Regresia logistică

- Corelația și regresia liniară

- Pachete de programe de calculator pentru prelucrări statistice; compatibilizare cu cerințele U.E.

4.7 Statistică superioară

Tematica activităților practice

Introducere în informatică:

- Realizarea operațiunilor elementare cu fișiere (creare, copiere, redenumire, ștergere, etc.) în mediile de operare uzuale
- Utilizarea unui editor de text și a unui program de grafică
- Utilizarea unui pachet de gestiune a bazelor de date
- Utilizarea unui program de calcul tabelar
- Utilizarea bazelor de date bibliografice pe calculator
- Utilizarea poștei electronice
- Utilizarea mijloacelor multimedia

Biostatistică:

- Aplicarea metodelor de statistică descriptivă și analitică în prelucrarea cu ajutorul computerului și a datelor dintr-un studiu
- Interpretarea rezultatelor prelucrărilor statistice efectuate cu programe de statistică uzuale și redactarea concluziilor
- Proiectarea unui studiu pe eșantion
- Interpretarea și evaluarea critică a rezultatelor statistice cuprinse în articole științifice

5. EPIDEMIOLOGIE GENERALĂ - 4 luni

Tematica lecțiilor conferință-100 ore

5.1 Introducere în Epidemiologie:

- Definiție, scop, domenii de utilizare
- Istoric
- Concepte utilizate în epidemiologie (focar, epidemie, endemie, pandemie, definiții de caz, prevenție, control, etc.)
- Istoria naturală a bolii
- Nivele de prevenire (profilaxie primară, secundară și terțiară)
- Cauzalitatea multiplă a bolilor (factori intrinseci, factori extrinseci, triada epidemiologică)

5.2) Epidemiologie descriptivă:

- Tipuri de studii (populaționale, clinice-individuale)

5.3) Studii analitice:

- Conceptul cauzalității și etape ale stabilirii relațiilor de cauzalitate (concepte, puterea efectului, perioada de inducție, criterii)
- Studii observaționale versus studii experimentale (definire, utilizare)
- Studii analitice tip caz martor (definire, variante, selectare cazuri și controale, comparabilitatea informațiilor, pseudo-rate și Odds Ratio, avantaje și dezavantaje)
- Studii analitice tip cohortă (definire cohorte și grupuri expuse, design, avantaje, dezavantaje).
- Studii experimentale - trialuri clinice (principii, tipuri, utilizare, aspecte etice)

5.4 Epidemiologie ocupațională (tipuri de studii, supravegherea epidemiologică)

- 5.5 Epidemiologia de mediu (domeniu, evaluarea expunerii, tipuri de studii, supraveghere, evaluarea riscului)

5.6 Screeningul în depistarea bolilor (definiție, principii, caracteristici, evaluare)

5.7 Supravegherea epidemiologică în sănătatea publică:

- Istoric, definiție, utilizare
- Obiective
- Tipuri de supraveghere (supraveghere activă, pasivă, sentinelă, de laborator)
- Elementele unui sistem de supraveghere
- Analiza, interpretarea și prezentarea datelor de supraveghere
- Evaluarea unui sistem de supraveghere
- Atributele supravegherii

Tematica activităților practice

- Sistemul informațional în bolile transmisibile
- Aplicații practice privind evaluarea frecvenței, gravității, potențialului epidemiologic și al factorilor de risc în bolile infecțioase

6. SĂNĂTATEA OCUPAȚIONALĂ: 1 lună

Tematica lecțiilor conferință - 30 ore

- 6.1. Metodologia de cercetare în medicina muncii
- 6.2. Metodologia de diagnostic, tratament și profilaxie în bolile profesionale
- 6.3. Principalele boli profesionale; aspecte clinice, tratament, profilaxie
- 6.4. Legislația curentă în medicina muncii

7. IGIENA MEDIULUI ÎN RELAȚIE CU SĂNĂTATEA PUBLICĂ - 2 luni

Tematica lecțiilor conferință - 60 ore

- 7.1. SĂNĂTATEA MEDIULUI:
- 7.2. Factorii meteoroclimatici și influența lor asupra organismului
- 7.3. Poluarea aerului; sursele și elementele de poluare; profilaxie
- 7.4. Radiațiile neionizante și relația lor cu sănătatea umană
- 7.5. Radiațiile ionizante și măsuri de profilaxie
- 7.6. Nevoile de apă ale individului și colectivităților; poluarea biologică și chimică a apei; criterii de calitate a apei
- 7.7. Poluarea biologică și chimică a solului; efecte asupra sănătății; mijloace de prevenire și combatere
- 7.8. Poluarea sonoră; acțiunea asupra organismului; prevenire și combatere
- 7.9. Locuința și relația cu sănătatea

Tematica activităților practice

- Metodologia cercetării sanitare a aerului. Metode de recoltare a probelor de aer. Metode de determinare a compoziției normale și a poluanților din aer. Interpretarea și discutarea rezultatelor
- Evaluarea expunerii populației la poluanții din aer prin biomarkeri de expunere, biomarkeri de susceptibilitate, biomarkeri de efect
- Metodologia de supraveghere a stării de sănătate în relație cu poluarea aerului atmosferic
- Metodologia cercetării sanitare a apei (potabilă, recreațională, reziduală). Recoltarea probelor de apă. Determinarea proprietăților organoleptice, fizice, chimice ale apei. Interpretarea și discutarea rezultatelor
- Evaluarea eficienței dezinfecției apei. Analiza bacteriologică a apei
- Cerințe igienico-sanitare ale aprovizionării centrale și locale cu apă potabilă
- Elaborarea unui plan de supraveghere a aprovizionării cu apă potabilă a populației
- Metodologia de supraveghere a stării de sănătate în relație cu apa potabilă
- Metodologia cercetării sanitare a solului. Recoltarea probelor de sol. Metode de investigare a poluării solului. Interpretarea și discutarea rezultatelor
- Metodologia de cercetare a impactului condițiilor necorespunzătoare de locuit asupra sănătății (microclimat, iluminat, ventilație, poluare interioară)
- Metodologia cercetării sanitare a poluării sonore
- Metodologia cercetării expunerii populației la radiații ionizante
- Metodologia cercetării condițiilor de igienă din unitățile medico-sanitare
- Elaborarea unor seturi de indicatori de mediu și de sănătate într-o comunitate cu poluare industrială dată. Alcătuirea planului de intervenție operativă în cazul unei calamități sau catastrofe

- Evaluarea riscului pentru sănătate generat de mediu într-o situație dată. Elaborarea planului de comunicare a riscului de mediu pentru o comunitate dată
- Evaluarea riscului pentru sănătate generat de mediu ocupațional

8. IGIENA ALIMENTAȚIEI ȘI NUTRIȚIEI ÎN RELAȚIE CU SĂNĂTATEA UMANĂ - 2 luni

Tematica lecțiilor conferință - 60 ore

- 8.1. Substanțele nutritive calorigene: protide, lipide, glucide: rol în nutriție; rații; efectele consumului neadecvat
- 8.2. Vitaminele (liposolubile și hidrosolubile) și elementele minerale (macro- și microelemente): rol în nutriție; rații, surse; efectele consumului neadecvat
- 8.3. Valoarea nutritivă și condițiile de igienă pentru: lapte și produse lactate, carne și produse din carne, ouă, legume, fructe, derivate din cereale, produse zaharoase, băuturi alcoolice și nealcoolice
- 8.4. Poluarea chimică a alimentelor; efecte asupra alimentelor și consumatorilor; măsuri de profilaxie
- 8.5. Toxiinfecțiile alimentare; profilaxie
- 8.6. Boli de nutriție (carențiale și prin hiperconsum alimentar): etiopatologie; epidemiologie; profilaxie
- 8.7. Igiena unităților cu profil alimentar
- 8.8. Legislația privind igiena alimentației

Tematica activităților practice

- Stagiu și demonstrații organizate sub conducerea specialistului în “Sănătatea nutrițională”.

9. IGIENA COPILOR ȘI TINERILOR-1 lună

Tematica lecțiilor conferință - 30 ore

- 9.1. Dezvoltarea umană: nivelurile de organizare ale compoziției corpului uman, principiile generale ale dezvoltării umane, maturizarea pubertară și anomalii pubertare, factorii cu rol formativ în dezvoltarea umană, accelerația creșterii sau tendința seculară
- 9.2. Dezvoltarea neuropsihică și relațiile interpersonale în colectivități: grupul de elevi, de adolescenți, de studenți
- 9.3. Adaptarea organismului în creștere și dezvoltare la procesul instructiv-educativ, la antepreșcolari (0 - 3 ani), la preșcolari (3-7 ani): creșterea rezistenței nespecifice prin călirea organismului și educație fizică, odihna și somnul, deprinderea de a munci, programul instituționalizat din grădinițele de copii, la elevi și studenți
- 9.3. Prevenirea și combaterea comportamentelor cu risc în colectivitățile de copii și tineri: obiceiurile alimentare, tabagismul, consumul de băuturi alcoolice, consumul de droguri, comportamentul sexual, comportamentele violente și distructive.

Tematica activităților practice

- Metodologia aprecierii dezvoltării fizice: antropometria, indicatorii dezvoltării fizice definitori pe grupe de vârstă, diagnosticul individual al dezvoltării fizice în sistem sigmal și de percentile
- Metodologia aprecierii nivelului de dezvoltare neuro-psihică: strategii și metode de cercetare, psihodiagnoză
- Metodologia aprecierii programului de activitate și odihnă în creșe, grădinițe, școli și universități. Aprecierea reușitei școlare
- Metode de lucru ale medicului în orientarea școlară și profesională
- Metodologia aprecierii condițiilor igienico-sanitare din instituțiile de copii și tineri
- Organizarea și funcționarea cabinetelor de medicină școlară

10. EPIDEMIOLOGIE SPECIALĂ - 4 luni

Tematica lecțiilor conferință -100 ore

I. Epidemiologia bolilor infecțioase

Procesul infecțios (definiție, factori condiționali, forme de manifestare)

Focar epidemiologic (definiție, factori condiționali, forme de manifestare)

Procesul epidemiologic (definiție, factori și forme de manifestare)

Investigarea și controlul epidemiilor (principii, etape, elaborarea unui raport de epidemie)

Decontaminarea (dezinfecția, sterilizarea)

10.1 Epidemiologia, prevenirea și controlul principalelor boli infecțioase

10.2. Boli controlabile prin vaccinare: rujeola, rubeola, parotidita epidemică, difteria, tetanos, tuse convulsivă, poliomielita, hepatita B, gripa, meningita meningococică, Haemophilus Influenze B

10.3. Boli cu transmitere digestivă: hepatita A, E, salmoneloză, infecții cu Shigella, toxiinfecții alimentare, boala diareică acută, holeră, Rottavirus.

10.4 Boli cu transmitere pe cale aeriană: tuberculoza, scarlatina Curriculum în Sănătate publică și Management 14

10.5. Boli cu transmitere predominant parenterală: infecția cu HIV/SIDA, infecția cu virus hepatitic C

10.6. Boli cu transmitere prin vectori: malaria și alte zoonoze cu transmitere vectorială

10.7 Boli cu transmitere sexuală: sifilis, gonoree, infecțiile cu Chlamydia.

10.8. Zoonoze: antrax, leptospiroza, rabie, bruceloză

10.9. Parazitoze.

10.10. Infecții nosocomiale.

Tematica activităților practice

- Sistemul informațional în bolile transmisibile
- Aplicații practice privind evaluarea frecvenței, gravității, potențialului epidemiologic și al factorilor de risc în bolile infecțioase
- Organizarea, efectuarea și evaluarea eficacității și acceptabilității diferitelor activități epidemiologice, de profilaxie și combatere:
- Metodologia triajului epidemiologic profilactic, a supravegherii epidemiologice active și diferențiate a personalului din sectoare speciale de activitate prin control periodic și la angajare, metodologia supravegherii active a purtătorilor de germeni
- Organizarea și efectuarea unor acțiuni de recoltare, conservare și transport de produse biologice și de mediu: Tehnici de recoltare, Interpretarea rezultatelor examenelor de laborator în diverse situații epidemiologice pentru implementarea măsurilor antiepidemice și privind căile de transmitere
- Planificarea, organizarea și desfășurarea tehnică a măsurilor DDD în raport cu diverse situații epidemiologice și obiective din teren, testarea eficienței acțiunilor DDD:
- Metodologia anchetei epidemiologice în focarul de boală transmisibilă:
  - Tehnica întocmirii anchetei epidemiologice: preliminară și definitivă
  - Măsuri pentru îngrădirea și lichidarea focarului epidemiologic declarat
  - Urmărirea focarului epidemic până la lichidare
- Planificarea și desfășurarea activităților de imunoprofilaxie a populației imunoprofilaxia profilactică activă și pasivă
- Legislație sanitară (legi, regulamente, norme, instrucțiuni referitoare la activitatea antiepidemică și de igienă, apărarea sanitară a granițelor, participare la convențiile sanitaro-antiepidemice internaționale, sondaje)
- Diagnostic și evaluare a potențialului epidemiologic, elaborarea planului de acțiuni profilactice și de combatere în principalele boli infecțioase
- Program plan de măsuri de prevenire și combatere a bolilor transmisibile în situații neașteptate (calamitățile naturale și mișcare migrațională nereglementată) și bioterorism

11. BOLILE CRONICE CA PROBLEMĂ DE SĂNĂTATE PUBLICĂ - 2 luni

Tematica lecțiilor conferință - 50 ore

Epidemiologia bolilor neinfecțioase

11.1. Utilizarea principiilor și metodelor epidemiologice în prevenirea și controlul bolilor netransmisibile (epidemiologia reproducerii, genetică, a bolilor cardiovasculare, oncologică, metabolism și nutriție)

11.2 Epidemiologie ocupațională (tipuri de studii, supravegherea epidemiologică)

11.3 Epidemiologia de mediu (domeniu, evaluarea expunerii, tipuri de studii, supraveghere, evaluarea riscului)

11.4. - Utilizarea principiilor și metodelor epidemiologice în prevenirea și controlul bolilor netransmisibile (epidemiologia reproducerii, genetică, a bolilor cardiovasculare, oncologică, metabolism și nutriție)

11.5. Profilaxie, morbiditate, mortalitate, educație pentru sănătate, programe de sănătate, organizarea și funcționarea serviciilor de supraveghere și control în:

- Boli cardiovasculare
- Tumori maligne
- Accidente
- Boli respiratorii cronice
- Boli digestive cronice
- Boli reumatismale
- Boli de nutriție
- Boli psihice

Tematica activităților practice

- Proiectarea unor anchete epidemiologice (scop, obiective, metode, rezultate parțiale și/sau finale), privind bolile cronice

12. PROMOVAREA SĂNĂTĂȚII ȘI STRATEGII PREVENTIVE - 3 luni

Tematica lecțiilor conferință - 50 ore

12.1) Strategii preventive. Concepte de promovare a sănătății și educației pentru sănătate. Carta de la Ottawa

12.2) Societatea civilă, drepturile omului și promovarea sănătății. Politici sănătoase și alianțe pentru sănătate. Strategii de implicare a comunității în educația pentru sănătate și promovarea sănătății

12.3) Stilul de viață, comportamentele și educația pentru sănătate

12.4) Mortalitatea fetă-infantilă și juvenilă și ocrotirea sănătății copilului

12.5) Problematice medico-socială a cuplului, sănătatea reproducerii și educația sexuală

12.6) Problematice medico-socială a populației vârstnice

12.7) Consumul abuziv de tutun, alcool și alte droguri

12.8) Marketing social

12.9) Bioetică

Tematica activităților practice

- Strategii preventive. Conceptele de promovare a sănătății și educației pentru sănătate
  - Proiectarea schiței unui program de intervenție bazat pe strategia ecologică
  - Formularea unui program integrat de măsuri preventive pentru o populație dată
- Societatea civilă, drepturile omului și promovarea sănătății. Strategii de implicare a comunității în educația pentru sănătate și promovarea sănătății

- Proiectarea schiței unui program de intervenție comunitară în colaborare cu o organizație non-guvernamentală
- Stilul de viață, comportamentele și educația pentru sănătate
  - Proiectarea unui studiu pentru evaluarea cunoștințelor, deprinderilor și atitudinilor legate de sănătate
  - Susținerea unei prelegeri pe tema legăturii între factorii comportamentali și sănătate pentru un public nespecializat
- Mortalitatea fetărilor și juvenila și ocrotirea sănătății copilului:
  - Proiectarea și efectuarea unei anchete privind aspecte epidemiologice ale mortalității infantile și juvenila
  - Proiectarea unui program de intervenție bazat pe strategia riscului înalt, pentru reducerea mortalității infantile și juvenila
- Problematika medico-socială a cuplului, sănătatea reproducerei și educația sexuală:
  - Proiectarea și efectuarea unui studiu privind cunoștințele, atitudinile și practicile legate de planificarea familială și educația sexuală a unei populații
  - Realizarea unui material de educație pentru sănătate destinat mediilor de informare în masă (articol, material audio sau video)
- Problematika medico-socială a populației vârstnice
  - Proiectarea și efectuarea unei cercetări privind morbiditatea populației vârstnice dintr-un teritoriu
  - Proiectarea și efectuarea unei cercetări privind problemele sociale ale vârstnicilor instituționalizați
  - Consumul abuziv de tutun, alcool și alte droguri

13) MANAGEMENTUL SERVICIILOR DE SĂNĂTATE ȘI SOCIALE - 6 luni

Tematica lecțiilor conferință - 120 ore

- 13.1) Planificare și programare
  - 13.2) Comunicare (în organizație, cu pacientul)
  - 13.3) Sisteme de sănătate: descriere, analiză comparată și modalități de finanțare a serviciilor de sănătate
  - 13.4) Organizarea serviciilor de sănătate - macro și microsistem de sănătate, nivele de asistență medicală - primară, spitalicească, ambulatorie, etc.
  - 13.5) Politici de sănătate - elaborare, evaluare impact, aplicare
  - 13.6) Principiile și funcțiile managementului:
    - Procesul de luare a deciziei
    - Conflict și negociere
  - 13.7) Management organizațional - structură, cultură, managementul schimbării
  - 13.8) Managementul și evaluarea proiectelor și programelor din domeniul sanitar
  - 13.9) Economia sanitară (caracteristicile pieței și ale competiției în sănătate, metode și tehnici de evaluare economică, asigurări de sănătate publice și private)
  - 13.10) Managementul financiar (alternative de finanțare ale sistemelor de sănătate, metode de plată a furnizorilor)
  - 13.11) Managementul resurselor umane în domeniul sanitar
  - 13.12) Managementul și evaluarea calității îngrijirilor și serviciilor de sănătate
  - 13.13) Evaluarea tehnologiilor medicale (metode, principii, instrumente)
  - 13.14) Noțiuni de legislație medicală
  - 13.16) Integrarea în Uniunea Europeană (instituții, programe, reguli și recomandări)
- Tematica activităților practice*
- 13.17) Analiza și interpretarea datelor privind utilizarea serviciilor de sănătate
  - 13.18) Identificarea, analiza și interpretarea datelor cu privire la distribuția resurselor fizice, umane, financiare și de timp în serviciile de sănătate
  - 13.19) Analiza tipurilor de costuri ale unor servicii de sănătate

- 13.20) Identificarea surselor de informații pentru măsurarea costurilor
- 13.21) Analiza fluxurilor financiare în sisteme de asigurare sociale și private de sănătate și în sisteme naționale de sănătate
- 13.22) Realizarea unui protocol de determinare a costului per serviciu
- 13.23) Elaborarea unui proiect de buget și analiza execuției bugetului pentru o instituție de sănătate
- 13.24) Evaluarea economică a unor servicii și programe de sănătate utilizând analiza de tip cost/eficacitate, cost/beneficiu și cost/utilitate
- 13.25) Măsurarea inflației specifice sectorului de sănătate
- 13.26) Evaluarea impactului politicilor macroeconomice asupra stării de sănătate și sistemului serviciilor de sănătate
- 13.27) Evaluarea activităților de planificare în instituții de la diferite nivele din sectorul sănătății
- 13.28) Evaluarea sistemului de luare a deciziilor în instituții de la diferite nivele din sectorul sănătății
- 13.29) Evaluarea politicii de resurse umane la nivelul unei Autorități de Sănătate Publică Județene sau a unui spital
- 13.30) Evaluarea structurii și culturii organizaționale într-o instituție din sistemul de sănătate: spital, Autoritate de Sănătate Publică Județeană, Casa de Asigurări de Sănătate
- 13.31) Evaluarea stilului de conducere și a rolurilor manageriale ale unor directori de instituții
- 13.32) Evaluarea sistemului de comunicare dintr-o organizație
- 13.33) Elaborarea unei metodologii de evaluare, recrutare și selecție a personalului
- 13.34) Evaluarea unui program de dezvoltare de personal
- 13.35) Evaluarea rolurilor și posibilităților individuale în cadrul lucrului în echipă
- 13.36) Elaborarea unui proiect de dezvoltare a unor servicii de sănătate destinate unor populații vulnerabile
- 13.37) Evaluarea sistemului informațional dintr-o organizație
- 13.38) Proiectarea unui sistem de informații necesar monitorizării și evaluării unui program de sănătate
- 13.39) Analiza fluxurilor de informații între diferitele niveluri ale sistemului de servicii de sănătate din România și a schimbărilor legate de reformă
- 13.40) Proiectarea unui sistem de asigurare și îmbunătățire a calității serviciilor într-o unitate sanitară
- 13.41) Compararea unor instituții de sănătate publice și private din punct de vedere al strategiei instituționale, managementului financiar și al resurselor umane
- 13.42) Analiza procesului de implementare a măsurilor de reformă a serviciilor de sănătate la nivelul unei unități sanitare sau al unui județ
- 13.43) Analiza procesului de negociere între actorii ai principiilor și reglementărilor care se doresc a fi implementate în cadrul reformei sistemului de sănătate
- 13.44) Descrierea sistemului serviciilor de sănătate al unei țări
- 13.45) Dobândirea unor deprinderi de bază de administrație și secretariat: redactarea corespondenței, evidența și arhivarea documentelor

14. STAGII PRACTICE:

Stagii practice de Sănătate Publică și Management (12 luni) - se vor efectua activități metodologice și de conducere în unități sanitare, institute, Autorități de Sănătate Publică Județene, Case Județene de Asigurări de Sănătate

Notă:

* În cadrul fiecărui stagiu, rezidentul va avea de realizat și prezentat un referat personal sau un proiect pe o temă aleasă (din tematica abordată în stagiul respectiv) în urma consultării îndrumătorului de stagiou.

Examenul final pentru obținerea specialității, va consta din trei (3) probe:

1. probă scrisă.
2. probă practică.
3. susținerea unei lucrări personale (de disertație).

** Comisia propune elaborarea unei bibliografii unice pentru susținerea examenului de specialitate, cu implicarea tuturor catedrelor în elaborarea listelor de materiale bibliografice și publicarea manualelor unice pe specialități.

SĂNĂTATE PUBLICĂ ȘI MANAGEMENT

4 ANI

STAGII PRACTICE ȘI CURSURI CONFERINȚĂ

Stagii de bază (modulele 1-5)

1	Măsurarea și evaluarea stării de sănătate și a determinanților săi	5 ½ luni
2	Bioetică	2 săpt.
3	Metode de cercetare a serviciilor de sănătate	3 luni
4	Biostatistica și informatică	2 luni
5	Epidemiologie generală	4 luni

Stagii complementare (modulele 6 -10)

6	Sănătatea ocupațională	1 lună
7	Igiena mediului în relație cu Sănătatea Publică	2 luni
8	Igiena alimentației și nutriției în relație cu sănătatea umană	2 luni
9	Igiena copiilor și tinerilor	1 lună
10	Epidemiologie specială	4 luni

Stagii de profil (11 -14)

11	Bolile cronice ca problemă de Sănătate Publică	2 luni
12	Promovarea sănătății și strategii preventive	3 luni
13	Managementul serviciilor de sănătate și sociale	6 luni
14	Stagii practice de Sănătate Publică și Management - se vor efectua activități metodologice și de conducere în unități sanitare, institute, Autorități de Sănătate Publică Județene, Case Județene de Asigurări de Sănătate	12 luni